

FRÅGOR FÖR DAGEN

Ny utredning i alkoholfrågan

Inom finansdepartementet har i höst tillsatts en utredning med regeringsrådet S. S. Walberg, direktören G. F. Bergendal, direktören K. G. Erbacke, byråchefen i kontrollstyrelsen A. O. Hillbo och byråchefen i finansdepartementet B. G. Holmquist för att undersöka och komma med förslag i fråga om alkoholreklamen samt de tekniska förutsättningarna för registrering av rusdrycksinköp.

Av direktiven framgår att de inskränkningar av reklamen som bestämdes i samband med motbokens upphörande genom beslut av 1957 års riksdag upphört. En allmän övervakning av reklamverksamheten uppehålls dock av Vin- och spritcentralen. Frågan om alkoholreklams verkningar har dock även fortsättningsvis diskuterats. Efter motioner i ämnet vid 1961 års riksdag beslöt riksdagen hemställa om den utredning som nu tillsatts.

Det framgår av direktiven att förbrukningen av spritdrycker efter viss nedgång ytterligare ökat. Oklarhet råder dock i fråga om de eventuella skadeverkningar som just reklamen kan medföra. I utskottsbehandlingen har man ansett sig kunna konstatera att de statliga bolagens propaganda för övergång till svagare spritdrycker haft gynnsamma verkningar. Om i detta fall även mindre önskvärda biverkningar uppstått blir utredningens sak att söka fastställa.

Det är av intresse konstatera att samma utredning även fått i uppdrag att arbeta med ett mer centralt nykterhetspolitiskt spörsmål. Ehuru det finns förutsättningar för att förhindra att inköpta rusdrycker säljes till andra och sådan försäljning är belagd med straff, har erfarenheten visat att langning och olaga försäljning sker. I anledning därav föreslås att utredningen överväger någon form av registrering av rusdrycksinköpen. Det förutsättes dock att registreringen skall vara administrativt enkel och utan besvärande formalitet för kunderna. Någon ny form av motbokssystem avböjes. Ej heller anses kvantitativa begränsningar av inköpen böra komma i fråga. Utredningen skall i första hand söka utforma ett tekniskt system för registrering och belysa därmed förbundna fördelar och nackdelar.

Även om denna utredning formellt har att i första hand bearbeta reklamfrågan är registreringsproblemet det mest betydelsefulla i dagens läge. Direktivens återhållsamhet på denna punkt måste beklagas. Viktigare än allt annat är att langarna och deras bulvaner hejdas.

Det kan i detta sammanhang vara av intresse att notera att skatten på spritdrycker under nov. 1961 inbringade 103,15 milj. (nov. 1960: 92,06 milj.), på vin 8,4 milj. (8,0 nov. 1960) och på malt- och läskedrycker 13,22 milj. (12,68). Under tiden 1/1—30/11 1961 gav spritskatten 1.093 milj. kr (motsv. tid 1960 1.029 milj.).

Sjukvården i framtiden

De starkt ökade kostnaderna inom sjukvården och inte minst personalbristen inom densamma utgör ett stående bekymmer i dagens samhälle. Samtidigt med att vi försöker att rationalisera och utnyttja teknikens möjligheter får vi inte glömma att hela frågan gäller omvårdnaden av sjuka och hjälpbehövande människor.

I anledning av den uppmärksamhet som särskilt riktats på förhållanden vid Lunds lasarett i anledning av en läkarrapport har Medicinska föreningen i Lund och Sveriges yngre läkares förening gemensamt anordnat en diskussion på Akademiska föreningen i Lund rörande den framtida sjukvårdens utformning. "Studentaftnarna" i Lund brukar kännetecknas av ett friskt och ohämmat tankeutbyte. Så blev fallet även denna gång. I tidningen *Arbetets* referat (12/12 -61) får man en livlig skildring av de olika debattörernas insatser. I stort sett kännetecknades diskussionen av stor hoppfullhet inför vad 1984 kommer att bjuda på. Den tekniska rationaliseringen fortskrider, en högklassig intensivvård på specialistsjukhusen med all slags specialutbildad personal och med starkt minskad medelvårdtid kommer att realiseras. Efterbehandlingsjukhus, rehabiliteringskliniker och vårdhotell med billigare utformning och drift kommer därefter att mottaga patienterna. Utvecklingen av den förebyggande vården medför minskade påfrestningar på akutvården. Bättre samordning kommer att ske mellan öppen och sluten vård, poliklinikeländet upphör, väntetider försvinner och personlig omvårdnad av varje patient skall vara garanterad.

I stort sett torde de principiella riktlinjerna för utvecklingen motsvara verkligheten men till år 1984 kan man knappast räkna med att önskemålen har hunnit uppfyllas.